

WERKINGSVERSLAG OVER HET JAAR 2018

NEDERLANDSTALIGE RECHTBANK VAN KOOPHANDEL BRUSSEL (tot 1 november 2018)

NEDERLANDSTALIGE ONDERNEMINGSRECHTBANK BRUSSEL (vanaf 1 november 2018)

HOOFDSTUK I : PERSONELE MIDDELEN

1.1. PERSONEELSFORMATIE¹

	Gemiddelde personeelsformatie	Gemiddelde bezetting van de personeelsformatie ²	Delegaties of externe opdrachten ³	Afwezigheden om medische redenen ⁴ = WERKDAGEN	Afwezigheden om medische redenen die een weerslag hebben op de werking van het rechtscollege ⁵	Andere afwezigheden ⁶			Niet rechtsprekende taken
	T	T	T	T	T	Opleidingen verstrekken	Deelnemen aan commissies	Opleidingen volgen	evaluatie, beheer, enz. ⁷
Magistraten	11	10,8							20%
Magistraten Art. 100 Ger. W.	9 (deze zijn begrepen in het hogervermeld kader van 11)	8,8 (deze zijn begrepen in het hogervermeld kader van 10,8)		470	470	29	18	68	
Plaatsvervangende magistraten (art. 383§2 Ger.W.)									
Plaatsvervangende rechters									
Rechters in handelszaken/onderne mingszaken									
Griffiers ⁸	14	7,4		81	81	8	4	6	10%
Ander administratief personeel ⁹	27	27,8	4	1.366				8	

¹ De gegevens dienen in voltijdse eenheden (V.T.E.) vermeld te worden.

² De gegevens dienen in V.T.E. vermeld te worden. De personeelsleden die deeltijdse prestaties verrichten worden in de berekening opgenomen a rato van hun aanwezigheidsgraad. De personeelsleden met opdracht en de personeelsleden die een aan het rechtscollege externe opdracht vervullen zonder dat er een machtiging tot vervanging is, worden niet in aanmerking genomen bij de berekening.

³ Personen die in het korps niet vervangen kunnen worden om budgetaire redenen.

⁴ Vermeld alle afwezigheden (in volledige en halve werkdagen) wegens medische redenen (ziekte, ongeval, bevallingsverlof, enz.).

⁵ Vermeld de afwezigheden (in volledige en halve werkdagen) wegens medische redenen (ziekte, ongeval, bevallingsverlof, enz.) die een weerslag op de werking van het rechtscollege hebben. Bij voorbeeld : de afwezigheid heeft een vertraging in de behandeling van de zaak of van de uitspraak als gevolg; de zitting moet verzekerd worden door een collega; de zitting wordt uitgesteld, enz....

⁶ Vermeld (in volledige en halve werkdagen) de afwezigheden die een weerslag op de werking van het rechtscollege hebben. Bij voorbeeld : de afwezigheid heeft een vertraging in de behandeling van de zaak tot gevolg; de zitting moet verzekerd worden door een collega, de zitting wordt uitgesteld, enz...

⁷ in % ingenomen tijd

⁸ Dat wil zeggen de personeelsleden die tot een van de volgende functies werden benoemd of deze met opdracht uitoefenen : hoofdgriffier, griffier en adjunct-griffier.

1.2. BUITEN DE PERSONEELSMATIGING¹⁰

	Gemiddelde betrekking	Gemiddelde bezetting van de betrekking	Delegaties	Afwezigheden om medische redenen ¹¹	Afwezigheden om medische redenen die een weerslag hebben op de werking van het rechtcollege ¹²	Andere afwezigheden ¹³			Niet rechtsprekende taken
	T	T	T	T	T	Opleidingen verstrekken	Deelnemen aan commissies	Opleidingen volgen	evaluatie, beheer, enz. ¹⁴
Contractuele juristen									
Ander contractueel administratief personeel									

OPMERKINGEN

In 2018 werd de rechtbank opnieuw getroffen door veel afwezigheidsdagen wegens ziekte. Magistraten of griffiers die afwezig zijn wegens langdurige arbeidsongeschiktheid worden meegeteld als “aanwezig” in het kader. Er waren in heel 2018 méér dan 2 EVT's afwezig wegens ziekte.

Op 5 februari 2019 verspreide de Nederlandstalige ondernemingsrechtbank Brussel een persbericht waarin werd gewezen op het schrijnend gebrek aan magistraten in deze rechtbank. Drastische maatregelen zijn nodig en alle betrokkenen moesten op de hoogte gebracht worden (<https://www.rechtbanken-tribunaux.be/nl/nieuws/persbericht-nederlandstalige-ondernemingsrechtbank-brussel>). In de loop van de volgende weken en maanden zullen veel partijen die in de Nederlandstalige ondernemingsrechtbank Brussel een zaak hangende hebben ervan verwittigd worden dat hun zaak niet kan doorgaan op de geplande zitting. Dit is uiteraard een uiterst onaangename boodschap voor partijen die wachten op de behandeling van hun zaak die een jaar eerder reeds werd ingeleid en vastgesteld.

⁹ Vermeld zowel de statutaire als de contractuele betrekkingen.

¹⁰ De gegevens dienen in voltijdse eenheden (V.T.E.) vermeld te worden.

¹¹ Vermeld alle afwezigheden (in volledige en halve werkdagen) wegens medische redenen (ziekte, ongeval, bevallingsverlof, enz.).

¹² Vermeld de afwezigheden (in volledige en halve werkdagen) wegens medische redenen (ziekte, ongeval, bevallingsverlof, enz.) die een reële weerslag op de werking van het rechtcollege hebben.

¹³ Te berekenen in volledige en halve werkdagen. Vermeld enkel de opleidingen die een invloed hebben op het functioneren van het rechtcollege.

¹⁴ in % ingenomen tijd

Het wettelijk kader van deze rechtbank telt in principe 11 magistraten. Door een samenloop van omstandigheden zullen binnenkort nog slechts 6 van de 11 magistraten beschikbaar zijn. Eind december 2018 ging een rechter met pensioen. Op 15 februari 2019 werd de benoeming van een rechter in het Marktenhof in het Belgisch Staatsblad gepubliceerd, en zeer binnenkort wordt een rechter benoemd in het Hof van beroep te Antwerpen. Twee magistraten zijn langdurig ziek.

De besparingsmaatregelen die in het hele land gelden maken dat de plaats van de gepensioneerde rechter niet vacant wordt verklaard. De minister van Justitie heeft na het persbericht van 5 februari 2019 beloofd dat de twee vertrekkende magistraten prioritair vervangen zullen worden (<https://www.koengeens.be/news/2019/02/07/aantal-magistraten-in-nederlandstalige-ondernemingsrechtbank-in-brussel>). We hopen op een spoedige publicatie van de vacante plaatsen. In zijn persbericht van 7 februari 2019 stelt de minister echter ook dat geen rekening wordt gehouden met de zieke rechters. Deze beleidsbeslissing – die overigens niet enkel geldt voor onze rechtbank - leidt met het zeer beperkte kader van de Nederlandstalige ondernemingsrechtbank Brussel tot een onverantwoorde situatie. In grotere korpsen kan dit gemakkelijker opgevangen worden.

Gelet op de termijnen die in acht moeten worden genomen tijdens de benoemingsprocedure, zullen de nieuwe rechters ten vroegste in de maand september 2019 benoemd worden.

Intussen is de rechtbank, in het kader van een goed beheer, genoodzaakt om een aantal tijdelijke maatregelen te nemen teneinde de instroom van nieuwe zaken en de behandeling van vastgestelde en nog vast te stellen zaken in goede banen te leiden. Voorrang moet verleend worden aan bepaalde kamers. Op de website van de rechtbank wordt vermeld welke kamers voorrang krijgen, welke kamers slechts kunnen zetelen in de mate dat een rechter beschikbaar is en welke kamers moeten gesloten worden.

In de pleitkamers kunnen we op dit ogenblik geen vaststellingen op vaste datum verlenen. Alle zaken die in februari 2019 worden ingeleid voor de inleidingskamer zullen eenzelfde vaststellingsdatum krijgen in februari 2021. Deze zaken zullen, in afwachting van de benoeming van de twee nieuwe rechters, maar worden vastgesteld in de pleitkamers naarmate er rechters beschikbaar zijn. Zodra we duidelijkheid hebben over het tijdstip van benoeming van de twee nieuwe rechters zullen we de maatregelen herzien, pleitkamers kunnen heropenen en bijkomende vaststellingen verlenen. Het is echter nu al te voorzien dat de vaststellingstermijn, die tot op heden ongeveer één jaar bedroeg, spoedig verder zal oplopen: een achterstand die wordt veroorzaakt door het uitstellen van reeds vastgestelde zaken en het schrappen van kamers en/of zittingen, is zeer moeilijk in te halen wanneer het beschikbare aantal rechters van het korps nodig is om de normale instroom te behandelen. Rekenkundige expertise is niet nodig om dat in te zien.

In zijn persbericht van 7 februari 2019 zegt de Minister van Justitie dat de instroom van het aantal zaken bij de ondernemingsrechtbanken daalt. Het College van hoven en rechtbanken heeft deze vaststelling in zijn persbericht van 12 februari 2019 genuanceerd (https://www.rechtbanken-tribunaux.be/sites/default/files/public/content/download/college_comm_-_statstiek_orb_2019-02-12_nl_v_def.pdf).

Wanneer de beschikbare cijfers¹⁵ over een ruimere periode worden bekeken, is de trend in het algemeen niet eenduidig dalend. De minister vertrekt van de cijfers voor het jaar 2015 (92.430 nieuwe zaken op de algemene rol koophandel voor heel België) en stelt in de jaren nadien een dalende trend vast (66.262 nieuwe zaken in 2017). De vergelijkbare cijfers voor de Nederlandstalige ondernemingsrechtbank te Brussel zijn respectievelijk 8.691 in 2015 en 6.490 in 2017 (-25%). Wanneer diezelfde cijfers grondiger worden nagekeken, blijkt net dat zij in de jaren vóór 2015 een duidelijk stijgende trend vertoonden. Het aantal nieuwe zaken voor het hele land op de algemene rol in 2013 bedroeg 68.609. Ook de voorgaande jaren bedroeg het aantal nieuwe zaken telkens ongeveer 68.500. Door de “Wet natuurlijke rechter”¹⁶ steeg het aantal zaken bij de

¹⁵ Bron : kerncijfers 2010-2017 van het College van de hoven en de rechtbanken

¹⁶ Wet van 26 maart 2014 tot wijziging van het Gerechtelijk Wetboek en de wet van 2 augustus 2002 betreffende de bestrijding van de betalingsachterstand bij handelstransacties met het oog op de toekenning van bevoegdheid aan de natuurlijke rechter in diverse materies

rechtbanken van koophandel in 2014 al naar 79.274 en in 2015 tot 92.430. Kortom, in de periode 2013-2015 was er dus eerst een stijging van bijna 35%! Deze gevoelige stijging ging echter niet gepaard met een uitbreiding van het aantal magistraten, ondanks herhaalde vragen daartoe.

Bovendien is de daling van het aantal zaken na 2015 in belangrijke mate te wijten aan de buitengerechtelijke invordering van niet betwiste schuldvorderingen. Deze procedure heeft geen betekenisvolle invloed op de werklast van de magistraten, doch zorgt wel voor een verhoogde administratieve opvolging door de griffie. Ten slotte heeft de omvorming van de rechtbank van koophandel naar de ondernemingsrechtbank, sedert 1 november 2018, eveneens een aanzienlijke uitbreiding van bevoegdheden naar vrije beroepers, vzw's, etc. met zich mee gebracht. Het valt te verwachten dat deze bevoegdheidsuitbreiding het aantal zaken zal doen toenemen.

De Nederlandstalige en Franstalige ondernemingsrechtbanken te Brussel kregen daarenboven in de laatste jaren nog een aantal exclusieve bevoegdheden voor octrooizaken, Europese modellen- en merkenrechten en vorderingen tot collectieve schadevergoeding toegewezen. Tegenover deze bevoegdheidsuitbreidingen, die niet gelden voor de andere ondernemingsrechtbanken van het land, stond geen kaderuitbreiding. In 2018 werden er bovendien opnieuw méér zaken ingeleid dan in 2017, en waren er in Brussel ook méér faillissementen.

Structurele oplossingen dringen zich op om een herhaling van dergelijke catastrofale situaties als diegene die we thans in de Nederlandstalige ondernemingsrechtbank Brussel kennen, te vermijden.

Voor een bevoegdheidsoverdracht van de ene rechtbank naar de andere of voor een toekenning van nieuwe bevoegdheden aan bepaalde rechtbanken, zou de impact van de wijzigingen op de werklast en de behoefte aan mensen en middelen moeten worden nagegaan. Indien deze impact betekenisvol is, zouden de nodige mensen en middelen ook effectief moeten voorzien worden.

Er zou een "pool" van magistraten in het leven geroepen kunnen worden, waaruit geput kan worden om in te springen in korpsen waar tijdelijke tekorten zijn, bv. door langdurige arbeidsongeschiktheden. Deze "pool" zou kunnen bestaan uit jonge magistraten aan het einde van de gerechtelijke stage, of uit vrijwilligers die hiervoor opteren, en - waarom niet - uit korpschefs aan het einde van hun mandaat, die zich liever nuttig maken in een andere rechtbank dan benoemd te worden in een Hof van beroep.

De huidige situatie van onze rechtbank noopt mij ertoe ook van de advocaten en de balies inspanningen te vragen. Te vaak nog gaat kostbare pleitduur in vastgestelde zaken verloren omdat de rechtbank niet of laattijdig verwittigd wordt dat een zaak niet kan doorgaan omwille van het faillissement van één van de partijen, een tot stand gekomen akkoord, etc. Advocaten moeten, in de mate van het mogelijke, de rechtbank tijdig verwittigen, zodat een andere pleitzaak kan worden vastgesteld. Tijdig betekent niet de week of de dag voordien! Misschien is het nu het gepaste ogenblik om met de balie samen te zitten om een geschiktere (alternatieve) geschillenregeling uit te werken.

Een andere piste zou kunnen zijn om vóór de partijen de zaak in staat gesteld hebben enkel nog conclusietermijnen te bepalen zonder een vaste datum te geven. Hierdoor kan vermeden worden dat de zaak op de bepaalde pleitdatum niet doorgaat.

Elke moeilijkheid biedt ook nieuwe kansen: ik hoop dat de huidige toestand van de Nederlandstalige ondernemingsrechtbank Brussel aanleiding kan zijn tot structurele oplossingen die voor elke rechtbank, en voor de rechtsonderhorige, nuttig kunnen zijn.

Sedert het persbericht van 5 februari 2019 is een en ander in een stroomversnelling terecht gekomen : op 28 februari 2019 werden 2 plaatsen van rechter in deze rechtbank vacant verklaard, zodat we een benoeming van nieuwe krachten kunnen verwachten tegen september/oktober 2019. Ook worden inmiddels 2 plaatsvervangende rechters gedelegeerd om afwezige rechters te vervangen.

HOOFDSTUK I-BIS : SAMENSTELLING VAN HET DIRECTIECOMITE (ARTIKEL 185/2 §4 GER.W.)

Het Directiecomité is samengesteld als volgt :

Kurt Provez	Hoofdgriffier
René Eeckhout	Voorzitter rechter in handelszaken, thans rechter in ondernemingszaken
Natalie Swalens	Ondervoorzitter
Margareta Bresseleers	Rechter
Werner Daem	Rechter
Gaby Van den Bossche	Voorzitter

De vergaderingen worden met raadgevende stem bijgewoond door Gert Cassiman, Griffier Hoofd van dienst en Patrick De Maesschalck, griffier van de rollen.

HOOFDSTUK II : LOGISTIEKE MIDDELEN¹⁷

2.1. LOKALEN

1. Zijn de lokalen waarover het rechtscollege beschikt gepast voor de uitoefening van de justitie ? Zijn de lokalen op een functionele wijze ingeplant voor personeel en publiek ? Zijn ze gecentraliseerd in één gebouw/locatie of gedecentraliseerd over verschillende gebouwen/locaties) ? Beschrijf de belangrijkste problemen die een vlotte werking hinderen (hou daarbij rekening met de mate van centralisatie van de lokalen, de vorm en de grootte ervan, de afstanden ertussen, etc...) en geef tevens aan of er al dan niet een afgrenzing bestaat tussen de lokalen bestemd voor het personeel en deze toegankelijk voor het publiek ? **situatie ongewijzigd**
2. Wordt het publiek bij aankomst in het gebouw aan een balie ontvangen en verder geholpen? Is het onthaalpersoneel voor die functie geselecteerd en/of opgeleid ? **situatie ongewijzigd**
3. Is de toegang tot de lokalen die niet toegankelijk zijn voor het publiek op een of andere manier beveiligd ? Worden verschillende vormen van veiligheidsvoorzieningen gebruikt (fysiek, procedures, personeel) ? **situatie ongewijzigd**
4. Zijn de lokalen in goede staat ? Worden ze goed onderhouden ? **situatie ongewijzigd**
5. Zijn ze degelijk uitgerust (verlichting, meubilair, telefonie, informaticavoorzieningen) voor het vervullen van de dienst waarvoor ze gebruikt worden ? **situatie ongewijzigd**
6. Is er voldoende ruimte om te parkeren voor het personeel ? **situatie ongewijzigd**
7. Is er voldoende ruimte om te parkeren voor de klant (advocaten, publiek, leverancier, etc)? Gaat het om een eigen parkeerterrein ? Schets kort de voorzieningen op dat vlak. **situatie ongewijzigd**
8. Is de signalisatie in het gebouw (de gebouwen) of de site adequaat ? Geef kort de toestand weer daarbij rekening houdend met zowel het personeel als de klant en de wettelijke verplichtingen dienaangaande? **situatie ongewijzigd**
9. Zijn de gebouwen en lokalen toegankelijk voor personen met een handicap ? Geef kort de toestand weer. **situatie ongewijzigd**
10. Wordt in ieder gebouw waar het rechtscollege gehuisvest is, de wetgeving over het welzijn op het werk nageleefd ? **situatie ongewijzigd.**
In het Themisgebouw op de Waterloolaan is de luchtkwaliteit en -vochtigheid slecht en werkt de temperatuurregeling niet naar behoren; dit geldt zowel voor de zittingszalen en raadkamers op de gelijkvloerse, eerste en tweede verdieping als voor de lokalen van de griffie op de derde verdieping en de lokalen voor de rechters

¹⁷ Als het antwoord op een vraag ongewijzigd blijft ten opzichte van het jaar T-1, vermeldt u "situatie ongewijzigd"

op de vijfde verdieping. (Nota ter info : op 4 maart 2019 werden door Mevrouw Taelman, preventieadviseur, in aanwezigheid van de arbeidsgeneesheer metingen uitgevoerd om de luchtvochtigheidsgraad te testen. Intussen zijn deze resultaten bekend : de luchtvochtigheidsgraad bedraagt overal tussen de 20 en de 30 % waar dit tussen de 50 en de 70 % zou moeten zijn. De temperatuur was op het ogenblik van de metingen hoger dan 25°).

2.2. INFORMATICA

1. Heeft het rechtscollege intranet¹⁸ en is elkeen (magistraten en griffiepersoneel) daarop aangesloten ? Geef toelichting. **situatie ongewijzigd**
2. Welke informatie wordt via het intranet aan het personeel aangeboden ? Op welke wijze en door wie wordt dit aanbod beheerd ? **situatie ongewijzigd**
3. Is de uitwisseling van bepaalde informatie tussen personen aan de hand van e-mail gemeengoed voor alle personeelsleden ? Schets bondig de toestand op dat vlak en geef daarbij aan voor welke informatieverstrekking het gebruikt wordt ? **situatie ongewijzigd**
4. Is internet voor ieder personeelslid beschikbaar ? Beschrijf kort de toestand en geef daarbij aan voor welke informatievoorziening internet gebruikt wordt. **situatie ongewijzigd**
5. Heeft het rechtscollege een website ? Zo ja, vermeld het adres. **situatie ongewijzigd**
6. Het programma "TCKH" dat gebruikt wordt voor de volledige organisatie en werking van de rechtbank is verouderd. In 2018 hebben de rechtbanken van koophandel/ondernemingsrechtbanken gewerkt aan de harmonisering van modellen en brieven voor het informaticasysteem MaCH dat in de loop van 2019 operationeel zou moeten zijn.
7. In 2018 beschikten de rechters in handelszaken/ondernemingszaken nog steeds niet over een e-mailadres van de rechtbank/justitie voor hun communicaties met curatoren en ondernemingen, hoewel dit herhaaldelijk werd beloofd.
8. Regsol werd vanaf 1 mei 2018 ook voor Gerechtelijke Reorganisatieprocedure (GRP, voorheen de procedure Wet Continuïteit Ondernemingen of "WCO") operationeel. Dit ging met aanzienlijke moeilijkheden gepaard wat het gebruik en de werking ervan betreft. Het programma wordt inmiddels wel voortdurend aangepast na suggesties van de gebruikers.

¹⁸ Intern informaticanetwerk dat informatie verstrekt, uitsluitend toegankelijk voor leden van de organisatie.

2.3. DOCUMENTATIEDIENST

1. Is er een documentatiedienst (= dienst die documenten verzamelt en verspreidt en op verzoek actief documenten opspoot) ? **Neen**. Is er een bibliotheek ? **Ja**.
2. Is het één enkele documentatiedienst en/of bibliotheek voor het rechtscollege ? Of gaat het om een documentatiedienst en/of bibliotheek die gedeeld wordt met andere organisatiedelen van de rechterlijke organisatie omdat deze bijvoorbeeld in hetzelfde gebouw zijn ondergebracht? Of bestaat er binnen het rechtscollege een opdeling in verschillende documentatiediensten en /of bibliotheken waar te nemen ? Of gaat het om een combinatie hiervan ? **situatie ongewijzigd**
3. Wie beheert de documentatiedienst en/of bibliotheek ? **De rechtbank kan met het beperkte budget slechts een zeer klein aantal boeken per jaar aankopen. In 2018 zijn er geen aankopen geweest.**
4. Hoe wordt de collectie van de bibliotheek bijgehouden/bijgewerkt ? **Er is geen budget om de collectie bij te houden of bij te werken**
5. Oefent een personeelslid of team de functie van documentalist uit ? **Neen**.
6. Wordt de wetgeving er continu bijgehouden ? **Neen**. Zijn de wetgevingsdossiers volledig (bijvoorbeeld met de voorbereidende werken) ? **Neen**.

2.4. BUDGET

1. Hoe groot is het budget “*kleine onkosten*” dat aan het rechtscollege werd toegekend ? **In 2018 werd een bedrag van 7.590,72 EUR toegekend, werkingskosten van de griffie inbegrepen.**
2. Voor welke uitgaven wordt dat budget aangewend ? **kantoor materiaal, ook voor de griffie (in het budget van 2017 dat 3226,96 EUR bedroeg waren de werkingskosten van de griffie niet inbegrepen), inbinden van vonnissen, sandwiches en drank bij vergaderingen.**
3. Hoe werkt dat budget ? **het budget blijft volledig in handen van de FOD Justitie, die betaalt wat de rechtbank ermee aankoopt, binnen de grenzen van wat door de FOD wordt toegelaten.**

Is dat budget toereikend ? **Neen; het budget wordt elk jaar een beetje verminderd. Er is ook geen vrije keuze van wat men met het budget kan aankopen : zo is het bijvoorbeeld onmogelijk om elektronische documentatie of een softwarepakket aan te kopen, of materiaal dat méér dan één jaar kan meegaan (rekenmachine, koffiemachine...).** Het budget wordt bovendien in verschillende delen toegekend, waarvan een eerste deel pas in mei wordt beschikbaar gesteld. De eerste vier maanden moet de rechtbank dus leven op “reserves” kantoor materiaal van het vorige jaar. Dit kan zeer vervelend zijn als er iets ontbreekt dat onmisbaar is.

4. Hoe groot is het budget “representatiekosten” dat aan het rechtscollege werd toegekend? in 2018 : 250 EUR (in 2017 : 384,16 EUR, in 2016 : 392 EUR); ook dit budget wordt dus elk jaar verminderd.
5. Welke uitgaven worden door dat budget gedekt ? o.m. een bijdrage voor de nieuwjaarsreceptie en kleine representatie uitgaven.
6. Hoe werkt dat budget ? het budget blijft volledig in handen van de FOD Justitie, die betaalt wat de rechtbank ermee aankoopt, binnen de grenzen van wat door de FOD wordt toegelaten.
7. Is dat budget toereikend ? Neen. De situatie die beschreven werd in vorige werkingsverslagen blijft onverkort gelden. Het budget was al ontoereikend voor een rechtbank waaraan ongeveer 150 personen verbonden zijn (rechters in handelszaken/ondernemingszaken, griffiers en griffiepersoneel, plaatsvervangende rechters en beroepsrechters), en wordt elk jaar verminderd. Het budget volstaat ook niet om bij het begin of het einde van het jaar een receptie aan te bieden. Voor de nieuwjaarsreceptie legt de vriendenkring van de rechters in handelszaken/ondernemingszaken bij.

Er is geen budget voor nevenactiviteiten, vb. broodjes bij opleidingen, werking van diverse commissies, een attentie wanneer een magistraat/griffier met pensioen gaat of aan het einde van zijn mandaat komt.

HOOFDSTUK III : ORGANISATIE

3.1. ORGANOGRAM¹⁹

De wet van 6 januari 2014 met betrekking tot de Zesde Staatshervorming inzake de aangelegenheden bedoeld in artikel 77 van de Grondwet legt het nieuwe kader van de rechtbank vast (B.S. 31 januari 2014 en B.S. 14 mei 2014).

De rechtbank wordt, volgens het officiële kader, samengesteld uit 1 voorzitter, 1 ondervoorzitter, 9 rechters, 8 plaatsvervangende rechters, 1 hoofdgriffier, 1 griffier-hoofd van dienst, 11 griffiers, 1 deskundige, 12 assistenten en 15 medewerkers.

Voorzitter: Mevrouw Van den Bossche .

Rechters: Het kader van de rechters was sedert 6 februari 2018 voltallig door de benoeming van twee nieuwe rechters. Twee rechters bleven echter nagenoeg het gehele jaar afwezig wegens ziekte. Er waren nog belangrijke ziekteperiodes voor andere rechters. In totaal komt dit neer op een afwezigheid van méér dan 2 voltijdse rechters in 2018.

¹⁹Schema dat de structuur van het korps weergeeft met de onderscheiden organen en hoe zij zich onderling tot elkaar verhouden, eventueel met een korte beschrijving van de uitgeoefende functies.

Griffie:

*De plaatsen van hoofdgriffier en griffier-hoofd van dienst zijn ingevuld.

*Wat de griffiers betreft kan onze rechtbank momenteel slechts beroep doen op 5,4 VTE op een totaal van 11 zoals voorzien in het kader. Eén griffier heeft in de loop van 2018 loopbaanonderbreking genomen en zal afwezig zijn tot 31/08/2020. Vier vacatures van griffier zijn niet ingevuld maar worden opgevangen door afvaardigingen; er dient hierbij wel opgemerkt te worden dat één griffier is afgevaardigd als verantwoordelijke op de griffie van de rechtspersonen in Vorst en bijgevolg niet kan ingezet worden als zittingsgriffier.

*De plaats van de deskundige is evenmin ingevuld.

*Van de 12 plaatsen van assistent in het kader zijn er momenteel 9 VTE ingevuld.

*De rechtbank beschikte in 2018 over 17,8 VTE aan medewerkers (het kader voorziet in 15 plaatsen, maar ten tijde van de splitsing van het gerechtelijk arrondissement, was er een overtal aan Nederlandstalige medewerkers.)

In de periode van 01/01/2018 tot en met 31/12/2018 hebben 7 personeelsleden de rechtbank al dan niet tijdelijk verlaten (pensioen, verlof voor stage, loopbaanonderbreking). Een ander personeelslid is overleden. Twee personeelsleden waren langdurig afwezig wegens ziekte en drie andere personen begonnen halftijds te werken in de loop van het jaar. De afwezige personeelsleden werden niet vervangen. Op 31/12/2018 bedroeg de personeelsbezetting op de griffie 80,73% van het kader. In dit percentage zijn uiteraard geen afwezigheden opgenomen wegens ziekte of verlof, zodat de reële dagelijkse bezetting op de werkvloer in de praktijk een stuk lager is. Onze griffie heeft daarom dringend nood aan griffiers (2) en assistenten (4).

Rechters in handelszaken/ondernemingszaken : Het kader telt 84 rechters in handelszaken/ondernemingszaken, waarvan er 80 benoemd zijn. Er zijn buiten kader ook nog 16 plaatsvervangende rechters in handelszaken/ondernemingszaken. Er werden in 2018 in totaal 14 nieuwe rechters in handelszaken/ondernemingszaken benoemd.

Plaatsvervangende rechters : Het kader telt 8 plaatsvervangende rechters. Begin 2018 waren er twee plaatsen niet ingevuld. In december 2018 werd een derde plaats vacant (vertrek van Meester Meeussen). Pas in februari 2019 werden 2 plaatsvervangende rechters benoemd.

Voorzitter van de rechters in ondernemingszaken : De Heer René Eeckhout is voorzitter van de rechters in handelszaken/ondernemingszaken (RIO's). Deze staat de voorzitter van de rechtbank bij in het beheer van de rechtbank en duidt in principe aan welke taken worden toebedeeld aan de rechters in handelszaken/ondernemingszaken en maakt hun vakantieregeling op. Hij geeft ook advies bij de benoemingen van de rechters in handelszaken/ondernemingszaken en de kandidaat-curatoren en maakt deel uit van het Directiecomité van de rechtbank. Hij coördineert de opleidingen voor de rechters in handelszaken/ondernemingszaken.

3.2. DE ORGANISATIE PER KAMER

De organisatie per kamer was in 2018 als volgt :

- **Kamer 1:**
 - vrijdag : alle inleidingen
 - maandag : korte debatten en in staat stelling, schikkingskamer (1 X per maand)

- **Kamer 2 :**
 - dinsdag : inleidingen inzake faillissementen en gerechtelijke ontbinding van vennootschappen, goedkeuring van verdelingsplannen
 - vrijdag : pleitzaken faillissementen en gerechtelijke ontbinding van vennootschappen, goedkeuring van verdelingsplannen
 - 1 keer per maand : zitting gerechtelijke ontbindingen
 - 1 keer per maand : zitting taxatie kosten en erelonen van de curatoren

- **Kamer 3: vorderingen inzake continuïteit van ondernemingen**

- **Kamer 4: handelsonderzoeken (sedert 1 mei 2018 : kamer voor ondernemingen in moeilijkheden)**

- **Kamer 5: intellectuele eigendomsrechten**

- **Kamer 6: vervoer, verzekeringen en aanneming**

- **Kamer 7: vennootschappen en verenigingen**

- **Kamer 8: bankverrichtingen, beleggingen en financiële verrichtingen**

- **Kamer 9: mededinging, alleenverkoop, handelsvertegenwoordiging en franchising**

- **Kamer 10: bevoegd voor algemene materies; zetelt voornamelijk i.v.m. de zaken betreffende de verordening (EG) nr. 261/2004 (compensaties inzake luchtvaart)**

- **Kamer 11: collectieve vorderingen**

De kamers 5 tot en met 11 nemen kennis van geschillen inzake toepassing van het algemene verbintenissenrecht en van het ondernemings- en economisch recht in het algemeen.

De aan elke kamer toegekende bevoegdheden zijn geen exclusieve bevoegdheden : volgens de behoeften van de dienst kan de voorzitter van de rechtbank, overeenkomstig artikel 11 van het reglement, elke materie aan elke kamer toewijzen. Bovendien, indien een kamer om een of andere reden gesloten dient te worden, overbelast is of tijdelijk niet operationeel is, dienen de gespecialiseerde materies in andere kamers te worden behandeld.

Er is verder nog de kamer die het kort geding behandelt (1x per week), en de kamer die de vorderingen zoals in kort geding behandelt (1 x per week).
Alle dagen is er een permanentie voor de vorderingen op eenzijdig verzoekschrift, bevestiging van aanstelling van vereffenaars, Europees Betalingsbevel, enz...

3.3. DIENSTREGELING²⁰.

De dienstregeling 2018 wordt gevoegd in bijlage 1.

²⁰ Lijst voor de regeling van de dienst, zoals bepaald in artikel 316 Ger. W.

HOOFDSTUK IV : OVERLEGSTRUCTUREN

1. Beschrijf kort de structuur van het intern overleg (overleg binnen het rechtscollege).

Er zijn verschillende werkgroepen, samengesteld uit zowel magistraten, leden van de griffie, rechters in handelszaken/ondernemingszaken, om per onderwerp te overleggen. De acties van deze werkgroepen worden achteraan in het verslag weergegeven onder het hoofdstuk IX.

In 2018 waren sommige werkgroepen niet actief omdat er minder nood is geweest om te vergaderen dan de voorgaande jaren. Andere werkgroepen waren juist heel actief, voornamelijk m.b.t. punctuele problemen en naar aanleiding van wetwijzigingen die een aanpassing van de interne organisatie nodig maakten (nieuwe wet op de bemiddeling, invoering van Boek XX WER vanaf 1 mei 2018, nieuw ondernemingsrecht vanaf 1 november 2018).

- Werkgroep faillissementen
- Werkgroep deskundigen
- Werkgroep “organisatie en optimaliseren van de vaststellingen op langere termijn”
- Werkgroep protocol balie
- Werkgroep bemiddeling
- Werkgroep website
- Werkgroep werklasmeting
- Werkgroep handelsonderzoeken
- Werkgroep statistiek
- Werkgroep Boek XX WER

Het Directiecomité komt regelmatig samen.

Er is tevens zeer regelmatig overleg tussen de voorzitter en de voorzitter van de rechters in handelszaken/ondernemingszaken en tussen de voorzitter en de hoofdgriffier.

2. Is er gestructureerd **verticaal** overleg met andere organisatiedelen van de rechterlijke organisatie (bijvoorbeeld tussen de rechtbank en Hof van beroep, met Hof van Cassatie, enz...) ? Zo ja, beschrijf kort met wie en hoe dat geregeld is en geef daarbij de belangrijkste doelen en resultaten aan, aan de hand van onderstaande tabel.

Er zijn contacten met het College van Hoven en Rechtbanken : dit betreft allerlei organisatorische onderwerpen : vb. informatica, statistieken, zelfstandig beheer.

In 2018 was er een overlegvergadering met de raadsheren van het hof van beroep Brussel die procedures van gerechtelijke organisaties behandelen n.a.v. Boek XX WER. Het hof van beroep kan (i) de gedelegeerd rechters nu immers ook in hun verslag horen en (ii) zelf een stemmingszitting organiseren. Er was hierover eveneens overleg tussen de griffies, en de griffier van het Hof van beroep is een stemmingszitting van de rechtbank komen bijwonen om een eerste ervaring op te doen.

In juni 2018 was er een overlegvergadering met het Parket-Generaal van Brussel en de Franstalige ondernemingsrechtbank over de oprichting van een platform om op een gestructureerde en geïntegreerde wijze, met politiediensten, inspectiediensten, fiscale administratie, RSZ, enz. de slapende vennootschappen in Brussel aan te pakken. Op 28 september 2018 vond de installatievergadering van dit nieuwe platform plaats. De Brusselse kamers voor ondernemingen in moeilijkheden (FR en NL) verlenen hieraan hun medewerking, uiteraard met volle behoud van hun autonome werking, net als het Parket-Generaal en het Parket van Brussel (zie ook verder in hoofdstuk IX).

3. Is er gestructureerd **horizontaal** overleg met andere organisatiedelen van de rechterlijke organisatie (bijvoorbeeld met parketten, andere rechtscolleges, enz.) ? Zo ja, beschrijf kort met wie en hoe dat geregeld is en geef daarbij de belangrijkste doelen en resultaten aan, aan de hand van onderstaande tabel.

Er is regelmatig overleg tussen de griffie en andere griffies.

De voorzitters van de verschillende rechtbanken van koophandel/ondernemingsrechtbanken overleggen op regelmatige basis.

In 2018 was er overleg met de parketten van Brussel en Halle-Vilvoorde bij de Nederlandstalige rechtbank van eerste aanleg Brussel over de organisatie van de faillissementskamer van de Nederlandstalige rechtbank van koophandel / ondernemingsrechtbank Brussel. Dit heeft geleid tot gezamenlijke afspraken over de organisatie van de zittingen in het licht van de aanwezigheid ter zitting van het openbaar ministerie en de mondelinge dan wel schriftelijke adviesverlening.

4. Is er gestructureerd overleg met de actoren die **extern** zijn aan de rechterlijke organisatie (balie, FOD Justitie, enz.) ? Zo ja, beschrijf kort met wie en hoe dat geregeld is en geef daarbij de belangrijkste doelen en resultaten aan, aan de hand van onderstaande tabel.²¹.

Er zijn besprekingen met de stafhouder.

Er is overleg met de curatoren voor al wat de afhandeling van faillissementen betreft.

Er zijn contacten met de beleidscel van de minister van Justitie.

Er zijn contacten met het Instituut voor Gerechtelijke Opleiding.

Er was in 2018 vaak overleg tussen de beleidscel van de minister, de vennootschap AXYLIS, die het MaCH programma ontwikkelt, het College van de Zetel, de verschillende voorzitters van ondernemingsrechtbanken, griffiers en magistraten m.b.t. het in te voeren nieuwe informaticasysteem MaCH. In 2018 en begin 2019 werden de modellen van briefwisseling en rechterlijke beslissingen over het gehele land door de ondernemingsrechtbanken geharmoniseerd om deze in het systeem te kunnen inbrengen. Dit was in 2018 een werk van enorme omvang, waaraan vele magistraten en griffiers over het hele land intensief hebben meegewerkt.

Er is gestructureerd overleg met de OVB en OBFM m.b.t. REGSOL voor de faillissementen en de Gerechtelijke reorganisatieprocedures.

²¹ Aangezien de vragenlijst voor alle rechtscolleges identiek is, is het mogelijk dat sommige overlegstructuren niet van toepassing zijn.

HOOFDSTUK V : STATISTIEKEN BETREFFENDE INKOMENDE EN UITGAANDE DOSSIERS EN HANGENDE ZAKEN

Het College van de hoven en rechtbanken heeft een bericht verspreid op 8 februari 2019 waarin wordt gemeld dat voor 2018 geen statistieken worden gepubliceerd. Vanaf 2019 zal het College opnieuw jaarlijkse cijfers publiceren, waarin de cijfers van 2018 en 2019 begrepen zullen zijn.

De rechtbank is voor de statistieken afhankelijk van de cijfers die het van het College ontvangt.

In bijlage 3 wordt de tabel met de cijfers van de inkomende zaken in 2018 gevoegd die gegenereerd worden door de steundienst van het College van Hoven en Rechtbanken, op grond van de gegevens die door de griffie van deze rechtbank worden ingevoerd. Gelet op het bericht van het College van 8 februari 2019 is het niet duidelijk of deze cijfers volledig en correct zijn.

Het is de bedoeling van het College om uiteindelijk een vergelijking tussen de verschillende ondernemingsrechtbanken en zelfs andere rechtbanken mogelijk te maken. Hiervoor ontwikkelt de steundienst een AMAI-model, dat evenwel nog niet klaar is voor de cijfers van 2018.

Vooraf met het oog op een zelfstandig beheer van Hoven en Rechtbanken moet op grond van correcte statistieken een vergelijking kunnen gemaakt worden tussen verschillende rechtbanken met het oog op een correcte toedeling van middelen.

De opmerking die in vorige werkingsverslagen werd gemaakt, blijft actueel : de statistieken van de verschillende rechtbanken zijn moeilijk te vergelijken en het is niet altijd duidelijk of de gegevens op dezelfde manier worden ingevuld.

We stellen bij voorbeeld vast dat de registratie van de instroom niet uniform gebeurt :

- In de Brusselse rechtbanken van koophandel/ondernemingsrechtbanken werden tot 1 mei 2018 de dagvaardingen inzake faillissementen nog geregistreerd in de G-rol, die de andere rechtbanken niet hadden. In andere rechtbanken werden deze zaken blijkbaar opgenomen in de A-rol. Wanneer de cijfers van de gewone inkomende zaken (A-rol) dus met elkaar vergeleken worden, moet in Brussel de G-rol hierbij opgeteld worden om de juiste vergelijking te krijgen. Dit specifieke probleem zou in de toekomst wel opgelost zijn : sedert 1 mei 2018 worden de dagvaardingen in faillissement ingeschreven op de O-rol, en dit geldt voor alle rechtbanken. De G-rol blijft bestaan voor de zaken in verband met gerechtelijke ontbindingen van vennootschappen die door de Kamer van Ondernemingen in Moeilijkheden (KOIM) naar de 2de kamer worden doorgestuurd voor het uitspreken/behandelen van deze ontbindingen.

Voor 2018 noteren we opnieuw een stijging van de inkomende zaken, zowel op de gewone algemene rol, als wat het kort geding en de handelonderzoeken betreft. In 2018 heeft de Kamer voor handelonderzoeken, thans Kamer voor ondernemingen in moeilijkheden, werk gemaakt van het opvolgen van ondernemingen die o.m. reeds lang niet meer in onder waren met het neerleggen van hun jaarrekeningen. Een 800-tal ondernemingen werden opgeroepen voor de 2de Kamer van deze rechtbank met het oog op ontbinding van de vennootschap, waarvan er 572 daadwerkelijk werden ontbonden.

1. Verschillen de gegevens die het rechtcollege registreert van deze die door de Federale Overheidsdienst Justitie worden aangemaakt en gepubliceerd ? **er is geen vergelijking mogelijk vermits er geen kerncijfers of gevalideerde statistieken werden gepubliceerd.**
2. In bevestigend geval, geef aan waarin ze verschillen (eventueel per materie te specificeren) en geef, wanneer dit het geval is, duidelijk aan welke rol het eigen systeem van registratie en verwerking van gegevens speelt in de werking van het rechtcollege.

HOOFDSTUK VI : EVOLUTIE VAN DE WERKLAST

6.1. WERKLAST

- In het werkingsverslag 2015 werd vermeld : *“Er werd door de Steundienst van het College van hoven en rechtbanken een nationale werklasmeting uitgevoerd voor de rechtbanken van koophandel, met als basis de afgewerkte producten voor 2013. De voorlopige resultaten werden in december 2015 bekend.*

Uit die voorlopige resultaten blijkt dat er voor het Nederlandstalige deel van de toen nog tweetalige rechtbank van koophandel zowel voor de magistraten als voor de griffiers en personeelsleden een groot tekort was in vergelijking tot de behoefte (voor de magistraten een tekort van 41%, voor de griffie een tekort van 38%).

Men stelde immers het volgende vast :

<i>Beschikbaarheid : 9,52 VTE</i>	<i>Behoefte : 16,16 VTE</i>
<i>Beschikbaarheid : 39,62 VTE</i>	<i>Behoefte : 63,80 VTE</i>

Er moet worden opgemerkt dat door de wet “natuurlijke rechter” er thans nog veel meer zaken binnenkomen (+ 62%), en dat daarvoor géén extra magistraten, griffiers en administratieve medewerkers werden aangeworven. Ook werd onze rechtbank inmiddels exclusief bevoegd voor al wat geschillen betreffende octrooien aangaat, opnieuw zonder extra middelen.

De tekorten waren dus in 2015 nog groter dan wat voor 2013 werd vastgesteld.”

- In 2016 en 2017 daalde het aantal ingeleide zaken, wat voornamelijk het gevolg is van het onttrekken van de zaken van inning van onbetwiste schuldvorderingen (IOS). Het spreekt vanzelf dat de IOS-procedure geen impact op de werklasm van de magistraten had, en dat deze door de invoering van de IOS-procedure dus niet is gedaald.
- Het aantal ingeleide zaken nam in 2018 opnieuw toe (zie de tabel in bijlage 3) in vergelijking met 2015, 2016 en 2017 (zie de globale tabel in bijlage 4). Er zijn evenwel geen gevalideerde en gepubliceerde statistieken beschikbaar (zie Hoofdstuk V)
- In zijn persbericht van 12 februari 2019 (zie bijlage 2) verwees het College van de hoven en rechtbanken naar de evolutie van de aan de ondernemingsrechtbanken toegewezen materies. De omvorming van de rechtbanken van koophandel naar ondernemingsrechtbanken heeft een aanzienlijke uitbreiding van de bevoegdheden naar vrije beroepers, vzw's enz. met zich meegebracht, zodat het te verwachten valt dat het aantal zaken in de toekomst zal toenemen.
- Bovendien werd specifiek voor de ondernemingsrechtbank Brussel in de laatste jaren de bevoegdheid nog meer uitgebreid dan voor andere ondernemingsrechtbanken. Deze rechtbank werd immers exclusief bevoegd voor :
 - octrooizaken, Europese modellen- en merkenrechten, en dit zowel voor de vorderingen ten gronde als voor de voorlopige maatregelen, de stakingsvorderingen als het beslag inzake namaak
 - rechtsvorderingen tot collectief herstel zoals bedoeld in Titel 2 van het Boek XVII WER.

6.2. WERKLASTMETING

1. Maakt u gebruik van een instrument om de werklast van de magistraten van het rechtscollege te meten ? Zo ja, geef een korte beschrijving van dat instrument en zijn voordelen en gebreken. Geef daarbij de frequentie van gebruik aan. Schets de evolutie van de werklast die ermee werd vastgesteld. **Er zijn geen instrumenten beschikbaar voor de meting van de werklast**
2. Heeft u initiatieven genomen om het bestaande systeem te verbeteren ? Zo ja, welke ? /
3. Geef de evolutie van de werklast sinds de werklastmeting weer. **Zie de opmerkingen hierboven**

6.3. WERKLASTVERDELING

1. Op basis van welke criteria wordt de werklast onder de magistraten van het rechtscollege verdeeld? **Elke beroepsmagistraat heeft in principe twee zittingen per week (8 per maand). Voor nieuw benoemde magistraten wordt rekening gehouden met het grote aantal opleidingen dat zij moeten volgen; zij krijgen in het begin in principe dan ook slechts 6 zittingen per maand toebedeeld, wat geleidelijk wordt verhoogd. Daarnaast nemen de rechters in principe niet-rechtsprekende taken voor hun rekening, in de vorm van deelneming aan werkgroepen, directiecomité, evaluaties.... Bij de toebedeling wordt zo veel mogelijk rekening gehouden met de voorkeuren van de rechters, die jaarlijks worden besproken tijdens een functioneringsgesprek. De rechters in ondernemingszaken overleggen regelmatig over de hen toebedeelde taken. Er wordt ook regelmatig bijgestuurd.**
2. Worden de magistraten op de hoogte gebracht van die criteria ? **De criteria zijn gekend.**
3. Hoe gebeurt die verdeling in de praktijk? Wordt controle uitgeoefend op de verdeling en wie stuurt het proces van de verdeling bij ? **De voorzitter oefent controle uit en stuurt waar nodig bij.**

HOOFDSTUK VII : EVOLUTIE VAN DE GERECHTELIJKE ACHTERSTAND

7.1. ALGEMENE VRAGEN

1. Gelieve in onderstaande tabel de termijn tussen het ogenblik van het gezamenlijk verzoek tot rechtsdagbepaling van de partijen en de rechtsdag (artikel 750, § 1 van het Gerechtelijk Wetboek) te vermelden.

	0 → 4 maanden	4 → 8 maanden	8 → 12 maanden	12 → 16 maanden	> 16 maanden
Kamer 1	NVT	NVT	NVT	NVT	NVT
Kamer 2 Pleitkamer vrijdag			X		
Kamer 3	NVT	NVT	NVT	NVT	NVT
Kamer 4	NVT	NVT	NVT	NVT	NVT
Kamer 5			X		
Kamer 6			X		
Kamer 7			X		
Kamer 8			X		
Kamer 9			X		
Kamer 10			X		

2. Vindt u de huidige termijnen voor rechtsdagbepaling redelijk ? **Voor complexe zaken zijn deze termijnen redelijk, omdat partijen voldoende tijd nodig hebben om de zaak in staat te stellen; voor vele zaken zijn deze termijnen te lang. In het werkingsverslag 2017 werd een opsomming gegeven van de verschillende concrete maatregelen die hiertoe genomen werden op het niveau van de inleidingzitting, de pleitzittingen, de optimalisering van werkprocessen, en de opvolging van faillissementen. Deze maatregelen werden waar nodig bijgestuurd.**

Het feit dat in 2018 twee magistraten ziek waren heeft ook zijn invloed op de termijnen voor vaststelling, vermits zieke magistraten niet vervangen worden.

3. Aantal gewezen vonnissen : **voor een overzicht van de volledige cijfers voor 2018 bijlage 5 ; vermits er geen gepubliceerde/gevalideerde statistieken zijn m.b.t. de kerncijfers, kan geen vergelijking gemaakt worden met vorige jaren.**

7.2. OORZAKEN VAN DE VERTRAGING

1. Wat zijn volgens u, vanuit uw ervaring, de belangrijkste oorzaken van de vertraging in de procedures ? **Het feit dat in 2018 twee magistraten ziek waren heeft invloed op de termijnen voor vaststelling, vermits zieke magistraten niet vervangen worden.**

Het blijft een groot probleem dat veel pleitduur verloren gaat doordat advocaten nog te vaak de rechtbank niet of niet tijdig verwittigen wanneer een zaak niet kan doorgaan op het vastgestelde tijdstip. In het protocol dat de rechtbank in 2016 heeft afgesloten met de balie wordt de aandacht van de balie hierop gevestigd, maar we moeten vaststellen dat dit nog onvoldoende wordt opgevolgd.

2. Welke algemene maatregelen suggereert u om deze oorzaken aan te pakken?

Structurele maatregelen :

- **Een kaderuitbreiding in verhouding tot de werkelijke werklast en rekening houdend met de exclusieve bevoegdheden van de Nederlandstalige rechtbank van koophandel/ondernemingsrechtbank.**
- **De aanstelling van referendarissen en een deskundige inzake ICT.**
- **Voor een bevoegdheidsoverdracht van de ene rechtbank naar de andere of voor een toekenning van nieuwe bevoegdheden aan bepaalde rechtbanken, zou de impact van de wijzigingen op de werklast en de behoefte aan mensen en middelen moeten worden nagegaan. Indien deze impact betekenisvol is, zouden de nodige mensen en middelen ook effectief moeten voorzien worden.**
- **Er zou een "pool" van magistraten in het leven geroepen kunnen worden, waaruit geput kan worden om in te springen in korpsen waar tijdelijke tekorten zijn, bv. door langdurige arbeidsongeschiktheden of ziekten. Deze "pool" zou kunnen bestaan uit jonge magistraten aan het einde van de gerechtelijke stage, of uit vrijwilligers die hiervoor opteren, en - waarom niet - uit korpschefs aan het einde van hun mandaat, die zich liever nuttig maken in een andere rechtbank dan benoemd te worden in een Hof van beroep.**
- **Advocaten moeten, in de mate van het mogelijke, de rechtbank tijdig verwittigen wanneer een zaak niet doorgaat, zodat een andere pleitzaak kan worden vastgesteld. Te vaak nog gaat pleitduur verloren omdat de rechtbank niet of niet tijdig verwittigd wordt. Een bewustwording van de advocaten is nodig.**

- **Bepaling van conclusietermijnen zonder rechtsdag.** Deze rechtsdag kan dan worden aangevraagd nadat de zaak volledig in staat gesteld is. Hierdoor kan vermeden worden dat een rechtsdag met de daarbij horende pleitduur wordt bepaald, wanneer de zaak om één of andere reden niet in staat is, vb. als zij inmiddels geregeld is, of als één van de partijen inmiddels failliet is. Een dergelijke werkwijze zou wettelijk moeten geregeld worden.

HOOFDSTUK VIII : DE ACHTERSTAND IN HET BERAAD

1. Geef aan in hoeveel zaken die in beraad werden genomen om een vonnis uit te spreken er een uitspraak plaatsvond :
 - a. binnen een maand : **79,30%**
 - b. tussen 1 maand en 2 maanden : **8,11 %**
 - c. tussen 2 maanden en 3 maanden : **3,54 %**
 - d. tussen 3 maanden en 6 maanden : **7,32 %**
 - e. meer dan 6 maanden : **1,73%**

na het sluiten van de debatten.

2. Hoe wordt toezicht uitgeoefend op de naleving van de termijnen van het beraad? **De hoofdgriffier stelt maandelijks een lijst op van de zaken die méér dan 2 maanden in beraad zijn en waarin nog geen vonnis is uitgesproken overeenkomstig art. 770 § 2 Ger.W. Wanneer een rechter een zaak langer dan 3 maanden in beraad houdt, wordt hij door de voorzitter opgeroepen op grond van art. 770 § 3 en 4 Ger. W.**
3. Worden er problemen ondervonden bij de toepassing van art. 770 Ger. W.? **Neen**

HOOFDSTUK IX : BESCHRIJVING

1. Beschrijving van de acties die tijdens het betrokken kalenderjaar (T) werden ondernomen om :
 - de werking van het rechtcollege te verbeteren,
 - de gerechtelijke achterstand weg te werken,
 - de naleving van de termijn van het beraad te waarborgen.
2. Beschrijving van de resultaten

In het beleidsplan voor de periode van mei 2015 tot en met mei 2020 werden, rekening houdend met de aanbevelingen van de HRJ, volgende strategische opties genomen :

- **Bevorderen van de onderlinge communicatie**
- **Aandacht voor de werking met een korps van lekenrechters**
- **Inbouwen van de nodige controlemechanismen t.a.v. de curatoren**
- **Opvolging van en controle op het deskundigenonderzoek**
- **De doorlooptijd van de zaken zo kort mogelijk trachten te houden**
- **Het bevorderen van de eenheid van rechtspraak**
- **Streven naar een grotere klantgerichtheid en toegankelijkheid**
- **Een goed personeelsbeleid**

Er werden in de schoot van de rechtbank verschillende werkgroepen opgericht, samengesteld met leden van de griffie, rechters en rechters in handelszaken/ondernemingszaken om de verschillende actiepunten te verwezenlijken. Het Directiecomité neemt de beleidsbeslissingen waar nodig.

De werkgroepen :

- **Werkgroep faillissementen**
- **Werkgroep deskundigen**
- **Werkgroep “organisatie en optimaliseren van de vaststellingen op langere termijn”**
- **Werkgroep protocol balie**
- **Werkgroep bemiddeling**
- **Werkgroep website**
- **Werkgroep werklasmeting**
- **Werkgroep handelsonderzoeken (nieuw sinds eind 2016)**
- **Werkgroep statistiek.**
- **Werkgroep Boek XX WER**

Resultaten van al deze werkgroepen in 2018 (buiten de realisaties van 2015, 2016 en 2017 die natuurlijk worden verdergezet) :

- De werkgroep faillissementen :

De in 2016 begonnen systematische opvolging van de “oude faillissementen”, d.w.z. de faillissementen die einde 2015 meer dan 10 jaar open stonden (faillissementen van 2005 en daarvoor), werd verdergezet. Het aantal oude openstaande faillissementen werd in 2018 verder teruggebracht tot 89 (komende van 281 einde 2015 t.o. 164 einde 2016).

Daarnaast werden ook de andere faillissementen verder opgevolgd. Er werd gehoopt dat dit werk vergemakkelijkt kon worden dankzij Regsol o.m. door exportering naar excel van gegevens die in Regsol beschikbaar zijn; momenteel is dit echter nog niet mogelijk. Dit wordt verder opgevolgd met Regsol en de verantwoordelijken.

De werking van Regsol werd verder opgevolgd. Verschillende rechters in handelszaken/ondernemingszaken zijn hier zeer actief bij betrokken. De regelmatige aanpassingen van REGSOL, de implementatie van nieuwe wetgevingen, waaronder boek XX en de interpretatie hiervan, hebben tot gevolg dat de taak van de rechter-commissaris meer en meer een specialisatie wordt.

In die zin werd, met ingang van 1 september 2017, een college van rechters-commissarissen opgericht. Hiervan maken +/- 20 rechters-commissarissen deel uit. De evaluatie van de werking van het college na één jaar is zonder meer positief. Er is sprake van een professionalisering en efficiëntere opvolging van de faillissementen door de betrokken rechters-commissarissen dankzij de talrijke opleidingen die aan de leden van het college gegeven worden en het aantal faillissementen waarin ze worden aangesteld.

De leden van het college streven ernaar om, binnen de grenzen van hun bevoegdheid en voor zover dit verantwoord is, het afsluiten van faillissementen te bespoedigen.

Er werd binnen de werkgroep faillissementen een aparte werkgroep Boek XX opgericht, die in 2018 talrijke vergaderingen gehouden heeft met het oog op de implementatie van Boek XX WER, zowel voor de kamer voor ondernemingen in moeilijkheden als de gerechtelijke reorganisaties en de faillissementen.

Er is overleg geweest met de parketten van Brussel en Halle-Vilvoorde bij de Nederlandstalige rechtbank van eerste aanleg Brussel over de organisatie van de faillissementskamer van de Nederlandstalige rechtbank van koophandel / ondernemingsrechtbank Brussel. Dit heeft geleid tot gezamenlijke afspraken over de organisatie van de zittingen in het licht van de aanwezigheid ter zitting van het openbaar ministerie en de mondelinge dan wel schriftelijke adviesverlening.

- Werkgroep statistiek : voor het operationeel maken van het nieuw informaticasysteem MaCH werden vergaderingen gehouden om de verschillende codes te bepalen voor de toekomstige statistieken. Deze statistieken zouden inderdaad moeten geharmoniseerd worden voor de verschillende ondernemingsrechtbanken en ook voor de andere rechtbanken, met het oog op het verzelfstandigd beheer van de hoven en rechtbanken. Dit zou er in 2019 moeten komen, maar het lijkt erop dat deze streefdatum niet zal worden gehaald.

- Werkgroep deskundigen : deze werkgroep kwam in februari 2017 samen om deskundigen te ontmoeten. In 2018 was er geen nood aan vergaderingen.

- Werkgroep handelsonderzoeken :

In 2017 werd de organisatie en werking van de Kamer voor handelsonderzoek ingrijpend gewijzigd; de Kamer voor handelsonderzoek kan de rechtbank sindsdien rechtstreeks vatten met het oog op de ontbinding van niet-actieve vennootschappen (artikel 182 W. Venn.). In 2018 werd de naam van de Kamer voor handelsonderzoek gewijzigd naar 'Kamer voor ondernemingen in moeilijkheden' (KOIM). De bevoegdheid van de kamer werd uitgebreid naar alle ondernemingen in de zin van artikel I.1 van het Wetboek voor Economisch Recht, dus ook naar bijvoorbeeld de vrije beroepen, Vzw's en stichtingen. Er vond hierover verder overleg plaats met de rechtbank en het Openbaar Ministerie. De ontbindingskamer van de rechtbank houdt voortaan iedere maand een zitting waarop 80 à 90 dossiers van vennootschappen en verenigingen (Vzw's) worden behandeld, die rechtstreeks door de KOIM worden aangebracht. Wat andere ondernemingen in moeilijkheden betreft wordt het Openbaar Ministerie desgevallend gevat voor dagvaarding in faillissement.

Met de rechtbank en het Openbaar Ministerie werd eveneens overleg gepleegd over de opvolging van de (deficitaire) vereffeningdossiers door de KOIM. De KOIM volgt de dossiers op, en kan ze aan het Openbaar Ministerie overmaken bij miskennen door de vereffenaar van zijn verslagplicht of bij het vaststellen van andere onregelmatigheden.

Daarnaast heeft de KOIM in 2017 en 2018 deelgenomen aan een werkgroep met het oog op de bestrijding van fictieve zetels in Brussel. De werkgroep bestond onder meer uit leden van het Parket-Generaal, het Arbeidsauditoraat-Generaal, de federale gerechtelijke politie, de FOD Economie, met inbegrip van de Kruispuntbank voor ondernemingen, de FOD Financiën, en de Brusselse rechtbanken van koophandel, en is in overleg nagegaan hoe de fictieve zetels en vennootschappen het best aangepakt kunnen worden vanuit ieders specifieke taak en bevoegdheid. Dit initiatief werd in 2017 genomen door de Procureur-Generaal te Brussel in samenwerking met de leden van de federale gerechtelijke politie van Brussel. De werkgroep is vijf keer bijeengekomen, en heeft uiteindelijk geleid tot de oprichting van een platform om op een gestructureerde en geïntegreerde wijze, met politiediensten, inspectiediensten, fiscale administratie, RSZ, enz. de slapende vennootschappen in Brussel aan te pakken. Ook de Brusselse kamers voor ondernemingen in moeilijkheden (FR en NL) verlenen hieraan hun medewerking. De installatievergadering van het platform vond plaats op 28 september 2018.

Heikel punt blijft de informatisering van de gegevensverzameling. In 2015 en 2016 nam de KOIM reeds deel aan een werkgroep met het oog op de informatisering van het handelsonderzoek; de bedoeling is dat de KOIM voortaan over een knipperlichtendatabank kan beschikken met automatische invoer van gegevens van de Administratie en andere actoren op het terrein, en met een nationaal signalement van 'fictieve zetels'. Er werd hiervoor een wettelijke basis voorzien, en een pilootproject opgestart in Antwerpen maar dit project staat op dit moment nog steeds *on hold* zonder een concreet vooruitzicht op een implementatie op nationaal niveau. In 2017 heeft de Kamer voor handelsonderzoek het kabinet van de Minister van Justitie hierover aangesproken en aangedrongen op een zo snel mogelijke voortuitgang van het project. Het kabinet van de Minister van Justitie liet hierop weten dat het zal nagaan of het pilootproject in 2018 (ook) binnen onze rechtbank kan worden opgestart. Ondanks meermaals aandringen en eerdere aankondiging van de Minister dat de knipperlichtendatabank "*vóór het einde van 2017 in alle ondernemingsrechtbanken operationeel zal zijn*" (www.koengeens.be/policy/court-of-the-future, p.102, nr. 331), is er op dit punt in 2018 geen enkele voortuitgang meer geboekt. Een knipperlichtendatabank zou nochtans een grote hulp en efficiëntiewinst voor de KOIM betekenen.

- Er wordt voortdurend getracht de zittingen te optimaliseren : het directiecomité ziet daarop toe.

○ Bij voorbeeld :

- de inleidingszitting werd al in 2015 ontdubbeld, om de zittingen vlotter te laten verlopen. Inmiddels is van de ontdubbelde inleidingszitting op maandag één zitting per maand voorbehouden voor bemiddeling en verzoening, en worden de overige zittingen ook gebruikt voor kleinere zaken, korte debatten, art. 19 Ger.W.. Spijtig genoeg hebben we in september 2017 de ontdubbelde kamer opnieuw moeten sluiten bij gebrek aan mankracht.

- een sterk vereenvoudigde lijst van codes van de aard van de zaak werd opgesteld ten behoeve van de advocaten : dit vergemakkelijkt het werk van de griffie mbt de later te verlenen vaststellingen. De codes zijn nu beter gelinkt aan de specialisaties van de kamers.
 - om de pleitkamers niet onnodig te belasten met vele kleine vorderingen inzake schadevergoedingen bij vertragingen in de luchtvaart, worden sedert 2017 veel van deze zaken gegroepeerd op enkele zittingen van de 10de kamer, waar deze zaken met een 20-tal tegelijk worden behandeld.
- Het reglement werd aangepast om de verschillende zittingen mbt het voorzitterschap praktischer te organiseren.
 - De leidraad voor de inleidingszitting staat op de website en is aan de balie meegedeeld. Ook de verschillende gerechtsbrieven werden aangepast om ze zoveel mogelijk te automatiseren.
 - We hebben het project "bemiddeling" bestendigd en organiseren vanaf januari 2016 één zitting van de eerste kamer specifiek voor bemiddeling en verzoening. Dit project kan ook op belangstelling rekenen buiten de rechtbank.
Deze zitting wordt gehouden door een beroepsrechter met een bijzondere ervaring inzake bemiddeling en rechters in handelszaken/ondernemingszaken met een bijzondere ervaring of belangstelling hiervoor. Zij proberen (naast de klassieke wijze van rechtspreken) partijen te verzoenen, al dan niet met doorverwijzing naar bemiddeling. De resultaten van de doorverwijzing naar bemiddeling vanuit deze zitting zijn nog eerder gering. Dit kan o.m. te maken hebben met het feit dat in zaken die voorheen tot de bevoegdheid van de vrederechter behoorden de kosten van een bemiddeling hoog kunnen oplopen.
 - Er wordt gezorgd voor opleidingen voor rechters in handelszaken/ondernemingszaken die nieuwe taken krijgen (zoals de handelonderzoeken, de functie van gedelegeerd rechter, nazicht van taxaties van curatoren, de pool van de rechters-commissarissen). Er worden ook opleidingen verzorgd bij benoemingen van nieuwe rechters in handelszaken en wanneer er belangrijke wetswijzigingen worden doorgevoerd.

In 2018 werden voor de rechters in handelszaken/ondernemingszaken verschillende opleidingen voorzien.

Voor de organisatie en de financiering van deze opleidingen werd zo veel mogelijk beroep gedaan op het IGO (Instituut voor Gerechtelijke Opleiding) en de URHB (Unie van de Rechters in Handelszaken van België).

Het opleidingstraject voor rechters in handelszaken/ondernemingszaken werd in 2018 verder uitgebouwd en wordt ook door andere ondernemingsrechtbanken geapprecieerd.

Voor alle nieuw benoemde rechters in handelszaken/ondernemingszaken werden 5 opleidingen voorzien waaronder, deontologie, inleiding tot het recht, burgerlijk procesrecht, verbintenissenrecht, insolventierecht, de werking van de rechtbanken en zetelen in de praktijk.

Diverse opleidingssessies waaronder gerechtelijk recht voor rechters in handelszaken/ondernemingszaken, insolventie en boek XX en het takenpakket van de rechter-commissaris werden gegeven.

Het college van rechters-commissarissen, de gedelegeerde rechters en de leden van de kamers voor handelonderzoeken/kamers voor ondernemingen in moeilijkheden komen op regelmatige basis bijeen om zich bij te scholen op het vlak van insolventie.

Er wordt geopteerd om voor deze opleidingen zo veel mogelijk beroep te doen op de specialisatie van magistraten en rechters in ondernemingszaken van de NORB.

De opleidingen van het IGO en de samenwerking met dit instituut worden ten zeerste geapprecieerd.

Om de betrokkenheid van de rechters in handelszaken/ondernemingszaken te verhogen en de toegenomen complexiteit van hun opdrachten op te vangen werd in 2018 de raad van rechters in handelszaken/ondernemingszaken opgericht. Hij staat de voorzitter in handelszaken/ondernemingszaken bij.

- De website van onze rechtbank wordt aangevuld. Hierdoor kan zeer direct worden gecommuniceerd ten aanzien van het publiek. Dit laat ook toe om de rollen van de inleidingszitting zélf te publiceren de dag vóór de zitting en niet af te hangen van de balie daarvoor. Hierdoor vermijden we vele telefonische oproepen. De website is een handig kanaal om de leden van onze griffie, de rechters, de balie en het publiek accuraat te informeren .
- Er werden richtlijnen opgesteld voor de rechters wat betreft de mededeling van persgevoelige vonnissen aan onze persrechter. Er wordt thans actief gecommuniceerd in deze dossiers, via het onderdeel van de website van de Hoven en Rechtbanken dat is voorbehouden aan de pers. Enkele malen heeft onze persrechter een perscommuniqué verspreid.
- Een wachtdienst voor plaatsvervangende rechters werd georganiseerd. Beroepsrechters vervangen elkaar in teamverband met een co-titularis.
- De griffie waakt ervoor dat er een opvolging is om vlot vrijgekomen pleitduur in pleitkamers op te vullen. De bedoeling is om daardoor te vermijden dat er pleitduur verloren gaat en door het optimaal gebruik maken van de zittingen de vaststellingstermijnen in het algemeen te kunnen beperken. Dit wordt tevens gemonitord door de voorzitter aan de hand van tabellen die na de zitting worden ingevuld door de griffier en die de oorzaken van de vrijgekomen pleitduur weergegeven.
- Er werd een profiel opgesteld voor de rechters in handelszaken/ondernemingszaken, teneinde hun werving objectiever en gericht te maken.

Bijlagen :

1. Dienstregeling
2. Persbericht College van hoven en rechtbanken van 12 februari 2019 in verband met de evolutie van de werklast voor de rechtbanken van koophandel/ondernemingsrechtbanken
3. Globale tabel cijfers inkomende en afgesloten zaken voor 2018 (niet gecertificeerd door de steundienst van het College van hoven en rechtbanken)
4. Globale tabel cijfers inkomende zaken voor 2015-16-17
5. Globale tabel cijfers inkomende en afgesloten zaken voor 2018 per maand (niet gecertificeerd door de steundienst van het College van hoven en rechtbanken)
6. Bericht van het College van hoven en rechtbanken van 8 februari 2019 m.b.t. de niet-publicatie van statistieken voor 2018